

A kezdet nehézségeinek leküzdése után és bővebb magtermésnél azonban bizton remélhető, hogy a fennebb kimutatott termelési költségek $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ -re lesznek apaszthatók.

A mag csirázó képessége többszöri pontos kísérletek alapján a lúcnál 70—75⁰/₀, az erdei fenyőnél pedig 65—70⁰/₀-nak felelt meg.

A jegenye-fenyőnél 1 hl toboz 6 kg 75⁰/₀ csirázó képesű tiszta magot adott.

A svájci erdőszet 1884-ben.

Közli: Illés Nándor, m. kir. főerdőtanácsos.

A szövetségi kormány kereskedelmi és földmívelési osztályának 1884. évi jelentéséből érdekesnek tartjuk a következőket közölni.

Bern, Solothurn és Basel-Landschaft, kantonok kormányai a szövetség tanácsához együttesen azon kérelemmel járultak, hogy miután a Jura hegységben, nem lévén elegendő az erdő, a vizek nagy pusztításokat visznek végbe, rendeltetnék el a Jura hegység vízépitészeti és erdőszeti viszonyainak tanulmányozása és helyezettetnék kilátásba szövetségi segély a szükségesnek mutatózó védelmi építkezésekre és erdőszítésekre.

A válasz az volt, hogy miután a szövetségi erdőszetörvény értelmében csakis a szövetség határán belül fekvő területek erdőszítésére adható állami segély, s hogy a segélyadás kiterjesztése ezen területen tul csakis az erdőszetörvény revíziója után történhet meg; ha az érdekelte kantonak ez irányban a szövetségtanácshoz fordulni fognak, hajlandó lesz a Jura erdőszeti viszonyainak tanulmányozását elrendelni.

Hogy az erdőszeti tisztviselők földesuszamlások, vadpatakok, görgetegek (Lavinák) rombolásai ellen szolgáló védelmi

építkezések készítésére gyakorlatilag közvetlen szemlélet útján taníttassanak, külön kurzus tartása rendeltetett el, melyben 17 erdész (Förster) vett részt, két magasabb rangu építész és erdész vezetése alatt 7 nap alatt bejárván Chur, Churwalden, Thusis, Lachen, Inner-Wäyzithal, Schwytz, Buochs és Alpnach vidékét, és megszemlélvén az ottan látható igen érdekes részint bevégzett, részint munkában lévő védelmi építkezéseket. Megjegyzendő, hogy az utazásban (oktatásban) résztvevőknek már néhány hónappal megelőzőleg a svájci vízépitészet és a svájci alapok lavináiról szóló munkák áttanulása végett megküldettek volt.

Az ideiglenes üzemtervek készítése tekintetében vagy igen kevés, vagy épen semmi sem történt. Ennek oka részint az, hogy némely kantonoknak erre vonatkozó utasításai igen is complicáltak, részint pedig, hogy az illető tisztviselők jársai igen nagy területre terjednek ki, s tehát azok túl vannak halmozva munkával. Miután a törvény értelmében az ideiglenes üzemtervek életbeléptetésére kitűzött 5 év, valamint a kormány által kitűzött meghosszabított határidő is lejárt, a nélkül, hogy a munka bevégeztetett volna, sőt némely kantonokban alig kezdetett meg, a jelentést tevő osztály azt igéri, hogy a kérdéssel behatóan foglalkozni fog, és a szükségesnek mutató intézkedéseket megteszi, sőt szükség esetén az ideiglenes üzemtervek elkészítésére kibocsátott utasítások egyszerűsítését is kívánni fogja.

Az elmúlt 1884. évben ideiglenes üzemterv készült 8763 hektár, végleges üzemterv pedig 2006 hect. erdő számára.

A csemetekertek területe 75.⁵⁷ hect. volt az elmúlt évben, tehát 3.⁸⁸ hectárral több mint tavaly. A felhasznált mag mennyisége pedig 2634.⁹ kgrmot tett ki. Ebből esik

az államerdőkre . 15. ₈₁ hect. csemetekert	899. ₈₅ kg. mag,
közs. és testületi erdőkre 49. ₂₈ " " "	1498. ₀₅ " "
magán erdőkre . . . 10. ₄₈ " " "	237. ₀₀ " "

Erdősítésekre felhasználtatott fenyő csemete 5,445.667 drb,
 lombos " 309.255 "

összesen 5,745.922 "

1883-ban 6,726.270 "

Ugyanezen célra felhasználtatott mag 541 kgr.,

1883-ban 812.₅ "

Hogy az erdősítéseknel mily czélszerűen járnak el, bizonyítja, hogy a fönnebb kimutatott csemetékből iskolázott 5,202.932 darab volt, iskolázatlan csak 551.999 " " tehát az iskolázott csemeték a kiültetetteknek 90⁰/₀-át tették ki.

Állami segély igénybevételére 7 kanton 165.697 francra rugó erdősítési és védőépítési tervet nyújtott be, mire 81.938 frank lett folyóvá téve; 8 kanton pedig erdősítéseket és védelmi építkezéseket foganatosított védőerdőkben 101.726 frank kiadással, melyhez az állam 47.649 franknyi segéllyel járult.

Az erdősítések általában véve igen jól sikerültek, de a mult évi tavaszon uralkodó fagy miatt némelyikök szenvedett. Itt-ott a rendelkezésre álló csemete készlet még nem felel meg egészen a kívánalomnak, s az elegyítések nem foganatosítottak mindenütt az előirt módon, mert a megkivántató fanemek csemetéi nem állottak rendelkezésre. A magas helységek erdősítésénél még nagy hiányt szenvednek a legkitünőbb fanem, a czirbolya csemetéiben.

A Washingtonban székelő svájcz követség 133 kgr. *Carya alba* Mill. diót küldött, a mely fanem ott a hol a

nemes dió megél, jól tenyész és kitünő szerszámfát szolgáltat. A diók különböző erdőhivatalok között osztattak ki vetésre. A *Pseudolarix Kämpferi* Gord. magját a szövetségtanács 1879-ben a japáni gazdasági miniszteriumtól kapta. A erdő-sítési kísérletek remélni engedik, hogy ezen szép és értékes fanem a svájcezi talaj és klimához alkalmazkodni fog.

Fonó vesző termelésre eddig 200 hect. füzes létezik, a mely jól és czélszerűen kezeltetik.

Az erdészeti kiállításról*).

I.

Hogy az erdészet még az eddigi világkiállításokon sem volt, sem a kiállított gyűjtemények gazdaságát, sem azok változatos voltát tekintve, oly mérvben bemutatva, mint azt nekünk, az erdészeti csarnokban s annak környékén szemlélni alkalmunk van, azt, a ki csak az eddigi kiállításokat látta, mindenki beismeri.

S ez igen természetes magyarázatát is leli abban, először, hogy a magyar birodalom területéből 15,868.136 katasztrális holdat tesznek az erdőségek, a mi az összes művelés alatti területnek (55,370.321 k. hold) közel 30 0/0-át teszi s másodsor, hogy habár helyenkint az országban az erdőállomány meggyérült is, a fennálló erdőségekben még mindig évtizedek, sőt évszázadok fatermése vár értékesítésre.

Ezen okokon kívül azonban azt, hogy hazánk erdőgazdasága ily méltóan lett a kiállításon bemutatva, még a magyar királyi kincstári erdészeti személyzet, sőt hála az égnek, ma már csaknem az egész magyar erdészeti személyzet magyar szellemének is köszönhetjük, mely a magyar erdőgazdaságnak az országos kiállításon való méltó képviseltetését, hazafiai kötelességének tekinté.

*) Lásd a „P. Napló“ július 14. és 15. számát.